

הקו המקשר בין הפיגועים האחרונים ביו"ש

written by תא"ל במיל" יוסי קופרווסר | 25.02.2024

הפיגוע ליד מחסום א-זעיים בכביש ממעלה אדומים דומה מאוד במאפייניו לשורת פיגועי ירי מהתקופה האחרונה, שביצעו מחבלים מאזור בית לחם-מזרח ירושלים. במיוחד בולט הדימיון לפיגוע במחסום המנהרות, שגם הוא בוצע בתור למחסום על ידי יותר ממחבל אחד מאזור בית לחם, אך יצוינו גם הפיגועים בצומת ראם, בכניסה לירושלים ובמידה פחותה ברעננה והפיגוע שסוכל בא-דורה. מאפיין נוסף המשותף לרוב הפיגועים הוא שהמחבלים נוטרלו על ידי אזרחים חמושים ומיומנים בהפעלת נשק.

מה ניתן ללמוד מכך?

1. שהמוטיבציה לביצוע פיגועים בקרב חלק מהפלסטינים ביהודה, שומרון וירושלים היא גבוהה מאוד. לא צריך לחכות לרמדאן, הטרור כבר פה. הרצון לפגוע ביהודים, תוך נכונות להקריב את חייד לצורך זה, מוטמע באופן שיטתי במוחם של הפלסטינים על ידי הנהגתם, הן זו של חמאס והן זו של הרשות הפלסטינית. בכל עת, ובמיוחד בעת מתיחות, כאשר ההסתה מתגברת, יימצאו אלה שיחושו צורך לתרגם את מחויבותם למאבק בציונות לשפת המעשה.
2. ניתן להבין שהכיסוי המודיעיני איננו מספק, בין השאר כנראה משום שחלק לא מבוטל ממבצעי הפיגועים אינם תואמים לפרופיל המפגע בעיני שירותי המודיעין. הם מבוגרים יותר, אינם נמנים בהכרח עם פעילי ארגוני הטרור המוכרים ופועלים במידה רבה מתוך מוטיבציה דתית. גם בכל הקשור למאמץ לסכל הצטיידות של המחבלים הפוטנציאליים בכלי נשק, רמת ההישג המודיעיני איננה מספקת.
3. שכל מאמצי הסיכול ההתקפי הפשיטות על ריכוזי המחבלים ברחבי יהודה ושומרון, החרמת הנשקים הרבים, הריגת מאות מחבלים ומאסר אלפים תגבור הכוחות בשטח ומימוש צעדי הענישה נגד המחבלים (בדגש על הריסת בתים) אומנם מונעים פיגועים רבים מאוד, אך אינם מספקים כדי להוריד את הטרור לרמה נמוכה עוד יותר.
4. שלא ניתן מענה סיכולי טוב מספיק בנקודות התורפה המוכרות המחסומים, תחנות ההסעה וכלי הרכב הישראליים הנעים בכבישים.

אז מה צריך ואפשר לעשות?

ראשית, צריך לשפר את תהליכי הלמידה בכל הרמות ובכל מרכיבי המערכת, כדי שניתן יהיה להגביר את היעילות של המאמצים לסיכול טרור. ניתן להקשות באמצעות מחסומים ובדיקות פתע על הכניסה של מחבלים מאזורים בהם שולטים ומתגוררים הפלסטינים לאזורים בהם מתגוררים ונעים הישראלים. אפשר גם להפוך את מרחב הפקק בסמוך לנקודות התורפה, בדגש על המחסומים, לשטח מוגן, כפי שצה"ל החליט לפעול כעת באזור שבו התרחש הפיגוע. צריך גם

לשפר את המענה המודיעיני.

לבסוף, צריך להמשיך בכל מאמצי הסיכול שכבר ננקטים ולהכיר בכך שהמערכה נגד הטרור ביו"ש, במקביל ללחימה בזירות האחרות, תימשך לאורך זמן ותגבה מחיר. לא ניתן לסמוך על הרשות הפלסטינית שתפעל לסיכול הטרור, ולמרבה הצער נראה שכבר השלמנו עם המציאות המוזרה הזו. למרות זאת, יש לתבוע זאת ממנה ולנקוט נגדה צעדים כל עוד היא ממשיכה להסית ולעודד טרור באמצעות תשלום משכורות למחבלים, ולהבהיר לפלסטינים באמצעות המשך הבנייה ביו"ש במסגרת החוק, כי הטרור איננו משתלם.

למניעת טרור ביו"ש יש מעבר לחשיבות המיידית של הצלת חיים, גם חשיבות אסטרטגית. זאת, נוכח מאמצי חמאס להתסיס את הפלסטינים ביו"ש, כדי להגביר את הלחץ על ישראל ולהמחיש את התמיכה בה ובהחלטתה לבצע את טבח 7 באוקטובר, ומול מאמצי איראן להגביר את יכולות הטרור מאזור זה. למרות רצף הפיגועים, ניתן לומר כי הדבר לא עלה בידיהן. לאור זאת, ועל רקע רמדאן המתקרב, חשוב שהשיקול הביטחוני יהיה הדומיננטי בקביעת המדיניות בסוגיית ההיתרים לכניסת מתפללים להר הבית ואישורי הכניסה של פועלים פלסטינים מיו"ש לישראל.

התפרסם באתר N12, בתאריך 25.2.2024.